

การยกระดับคุณภาพ สถานศึกษา จากผลประเมิน สู่การพัฒนา

ดร.สมชาย โพธิ์ศรี

E-MAIL: SOMCHAI.P20.RECP1@GMAIL.COM

การยกระดับคุณภาพสถานศึกษา จากผลประเมินสู่การพัฒนา

ดร.สมชาย โพธิ์ศรี

E-mail: somchai.p20.recip1@gmail.com

ข้อมูลหนังสือ

การยกระดับคุณภาพสถานศึกษาจากผลประเมินสู่การพัฒนา

ผู้เขียน ดร.สมชาย โพธิ์ศรี

พิมพ์ครั้งแรก มกราคม 2569

จัดทำและจัดจำหน่าย (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์)

โดย ดร.สมชาย โพธิ์ศรี

E-mail: somchai.p20.recpl@gmail.com

เบอร์โทรศัพท์ 0910659085

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สมชาย โพธิ์ศรี.

การยกระดับคุณภาพสถานศึกษาจากผลประเมินสู่การพัฒนา .

-- ขอนแก่น : [ม.ป.พ.], 2569. 413 หน้า.

1. สถานศึกษา -- การจัดการ. 2. สถานศึกษา -- การบริหาร. I. ชื่อเรื่อง.

371.2078

ISBN (e-book): 978-616-630-471-8

คำนำ

ในวัฏจักรของการประกันคุณภาพการศึกษา ผลลัพธ์ที่สถานศึกษาทุกแห่งต่างรอคอยด้วยความคาดหวังและความกังวลคงหนีไม่พ้นรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก เอกสารสำคัญที่สะท้อนภาพความสำเร็จ และความท้าทายในการดำเนินงานตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาจำนวนมากกลับพบว่า รายงานผลการประเมินดังกล่าวมักถูกมองว่าเป็น "บทสรุป" หรือ "คำตัดสิน" ชีวัดคุณค่าของสถานศึกษา และบ่อยครั้งที่เอกสารฉบับนี้จะถูกจัดเก็บเข้าแฟ้มหลังจากรับทราบผล โดยขาดการนำไปสู่กระบวนการต่อยอดอย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดช่องว่างสำคัญระหว่าง "การประเมิน" และ "การพัฒนา" ที่ควรจะดำเนินไปอย่างสอดคล้องกัน

หนังสือเล่มนี้จึงถูกสร้างสรรค์ขึ้นบนฐานของการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ที่สำคัญยิ่ง จากการมองผลการประเมินคุณภาพภายนอกในฐานะ "บทสรุปสุดท้าย" ไปสู่การมองในฐานะ "จุดเริ่มต้นของการพัฒนาครั้งใหม่" เราเชื่อมั่นว่าสารสนเทศทุกตัวอักษรในรายงานผลการประเมิน มิใช่เพียงข้อติชมหรือคำตัดสิน แต่คือขุมทรัพย์ทางปัญญา และข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Data) ที่มีความมหาศาล หากสถานศึกษามีเครื่องมือและกระบวนการที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ

ประยุกต์ใช้ข้อมูลเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด "ยกระดับสถานศึกษา: จากผลประเมินสู่การพัฒนา" มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอกรอบแนวคิด และกระบวนการอย่างเป็นระบบในการเปลี่ยนผลการประเมินให้กลายเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างยั่งยืน เนื้อหาในหนังสือจะนำท่านผู้อ่านเดินทางตั้งแต่การวางรากฐานทางความคิด และทำความเข้าใจในปรัชญาของการประกันคุณภาพเพื่อการพัฒนา

เอกสารฉบับนี้มุ่งหมายให้เป็นทั้งเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ และคู่มือเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนคณะครูผู้ปฏิบัติการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่าน ผู้เป็นหัวใจสำคัญของการเปลี่ยนแปลงคุณภาพผู้เรียน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถก้าวข้ามความท้าทายของการประกันคุณภาพ และเริ่มต้นการเดินทางครั้งใหม่สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ที่สามารถเปลี่ยนทุกข้อมูลให้กลายเป็นโอกาสในการพัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างแท้จริง

ดร.สมชาย โพธิ์ศรี

มกราคม 2569

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
บทนำ	
ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	10
กรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ	11
บทนำสู่การประกันคุณภาพการศึกษา	16
องค์ประกอบสำคัญของการประกันคุณภาพ	29
ข้อจำกัดในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	34
การมีส่วนร่วมของชุมชน และความรับผิดชอบต่อสังคม	44
การติดตามและประเมินคุณภาพการศึกษา	53
ทิศทางในอนาคตสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา	62
กรอบแนวคิดการประเมินคุณภาพภายนอก	
เพื่อการพัฒนา	86
บทนำสู่การประเมินคุณภาพภายนอก (EQA)	
ในการศึกษา	86
พื้นฐานทางทฤษฎีของ EQA ในฐานะเครื่องมือพัฒนา	92
องค์ประกอบหลักของกรอบ EQA ที่มีประสิทธิภาพ	99
ระเบียบวิธีดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก	105
การนำ EQA มาใช้ในบริบทของโรงเรียน	111
บทบาทของผู้นำในการขับเคลื่อนการปรับปรุง	
ผ่าน EQA	117

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การใช้ข้อมูล EQA เพื่อแจ้งการตัดสินใจ และการพัฒนานโยบาย	123
บทที่ 1 แนวคิดและกรอบแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนา	
คุณภาพการศึกษา	175
เงื่อนไขการดำเนินงานคุณภาพ	176
เงื่อนไขการปฏิบัติงาน “การรับรองคุณภาพ”	182
เงื่อนไขการดำเนินงานการพัฒนาเชิงกลยุทธ์	188
หลักการประกันคุณภาพการศึกษา	193
ปรัชญาการประกันคุณภาพการศึกษา	197
ความสัมพันธ์เชิงบูรณาการระหว่าง	
การประกันคุณภาพภายใน	202
ประโยชน์ของการบูรณาการ IQA และ EQA	207
วงจรการจัดการคุณภาพ (PDCA)	211
การประยุกต์ใช้วงจร PDCA ในสถาบันการศึกษา	216

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 2 กระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์	
สารสนเทศจากผลการประเมิน	240
หลักการตีความมาตรฐานและตัวบ่งชี้	
ในรายงานผลการประเมิน	241
กรอบการวิเคราะห์สถานภาพของสถานศึกษา	
(SWOT Analysis) โดยใช้ข้อมูลจากผลการประเมิน	266
เทคนิคการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	
(Root Cause Analysis) เพื่อการพัฒนาที่ตรงจุด	276
บทที่ 3 การสังเคราะห์แผนพัฒนากลยุทธ์ของสถานศึกษา	315
กระบวนการแปลงผลการวิเคราะห์สู่การกำหนด	
วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์	316
การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จระดับองค์กร	
และระดับปฏิบัติการ (KPIs)	363

สารบัญญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ: วงจรการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	11
ภาพประกอบ 2 หลักการและวงจรการจัดการคุณภาพการศึกษา	217

บทนำ

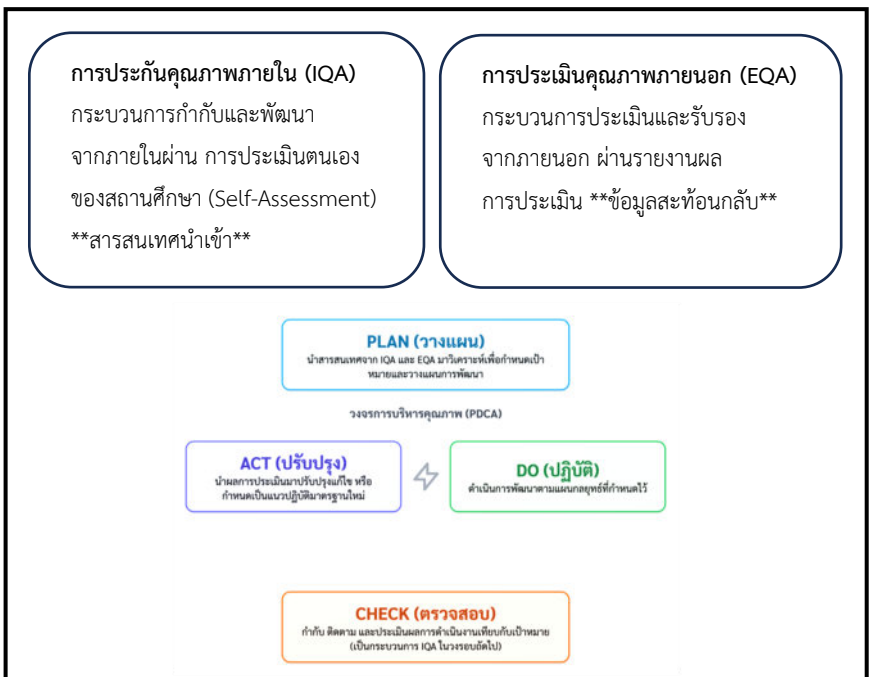
ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บทนำ

ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ : วงจรการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายใน (IQA)
การประเมินคุณภาพภายนอก (EQA) และวงจรการบริหารคุณภาพ
(PDCA)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ

: วงจรการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

ดร.สมชาย โพธิ์ศรี

จากแผนภาพกรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ

วงจรการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ แผนภาพนี้ออกแบบมาเพื่อแสดงให้เห็นว่า การประกันคุณภาพภายใน (IQA), การประเมินคุณภาพภายนอก (EQA), และ วงจรการบริหาร คุณภาพ (PDCA) ไม่ได้ทำงานแยกส่วนกัน แต่เป็นกระบวนการ ที่เชื่อมโยง และส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ เพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบและความสัมพันธ์ในแผนภาพ

1. การประกันคุณภาพภายใน (IQA) กระบวนการ ขับเคลื่อนจากภายใน

บทบาท เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาดำเนินการเอง อย่างต่อเนื่อง เพื่อกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษาของตนเอง

กิจกรรมหลัก การประเมินตนเอง (Self-Assessment), การรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียน, การทบทวนหลักสูตร, การพัฒนาครู, และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลลัพธ์ สถานศึกษามีข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับจุดแข็ง และจุดที่ควรพัฒนาของตนเอง เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จากภายใน และสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นคุณภาพ

2. การประเมินคุณภาพภายนอก (EQA)

บทบาท เป็นกระบวนการที่หน่วยงานอิสระภายนอกเข้ามาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นกลาง ยืนยันคุณภาพ และสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ

กิจกรรมหลัก การเยี่ยมชมสถานศึกษา, การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน, การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้บริหาร, ครู, นักเรียน, ผู้ปกครอง), และการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐานที่กำหนด

ผลลัพธ์ สถานศึกษาได้รับ รายงานผลการประเมิน ที่ระบุจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการยกระดับคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในวงรอบต่อไป

3. วงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA) กลไกสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

บทบาท เป็นเครื่องมือเชิงระบบที่สถานศึกษานำมาใช้ในการวางแผน และดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ โดยอาศัยข้อมูลจากทั้ง IQA และ EQA

ขั้นตอน

PLAN (วางแผน) นำข้อมูลจาก การประเมินตนเอง (IQA) และ ข้อเสนอแนะจาก (EQA) มาวิเคราะห์ เพื่อระบุปัญหา กำหนดเป้าหมายการพัฒนา และวางแผนการดำเนินงาน

DO (ปฏิบัติ) ลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ เช่น การปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้, การจัดอบรมพัฒนาครู, หรือนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้

CHECK (ตรวจสอบ) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ขั้นตอนนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ IQA ในวงจรใหม่

ACT (ปรับปรุง) นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ หากผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายให้นำแนวทางนั้นมาปรับใช้เป็นมาตรฐานต่อไป หากไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ให้วิเคราะห์สาเหตุ และวางแผนเพื่อปรับปรุงแก้ไขในวงจร PDCA รอบถัดไป ความเชื่อมโยงเชิงบูรณาการ

IQA เป็นพื้นฐาน สถานศึกษาใช้กระบวนการ IQA เพื่อพัฒนาคุณภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลจากการทำ IQA นี้เอง จะกลายเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับรับการประเมิน EQA

EQA เป็นกระจกสะท้อน EQA ทำหน้าที่เหมือนกระจกที่สะท้อนผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจากมุมมองภายนอก ให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีคุณค่าซึ่งอาจมองไม่เห็นจากภายใน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาที่จริงจัง

PDCA คือเครื่องมือขับเคลื่อน สถานศึกษานำข้อมูลจากทั้ง IQA และ EQA มาใช้ในขั้นตอนการวางแผน (Plan) ของวงจร PDCA เพื่อออกแบบกลยุทธ์การพัฒนาที่ตรงจุด และมีประสิทธิภาพ จากนั้น

จึงขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงผ่านขั้นตอน Do, Check, และ Act ซึ่งกระบวนการ Check ก็คือการทำ IQA ในวงรอบใหม่นั้นเอง

โดยสรุปแล้ว ทั้งสามองค์ประกอบนี้ทำงานประสานกัน เป็น "วงจรแห่งการพัฒนาคุณภาพ" ที่ไม่สิ้นสุด โดย IQA และ EQA เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ และ PDCA เป็นกระบวนการที่นำข้อมูลเหล่านั้น ไปสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน

1. บทนำสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 การกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งสร้างความมั่นใจว่ามาตรฐานการศึกษาได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (Mahmut zer, 2020) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกระบวนการที่เป็นระบบเพื่อติดตาม ประเมินผล และยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา (Kairen Call, 2018) กระบวนการเหล่านี้ออกแบบมาเพื่อระบุจุดแข็ง และจุดอ่อนในระบบการศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการ และแก้ไขได้อย่างตรงจุด กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่ คุณภาพของครู การจัดสรรทรัพยากร และผลลัพธ์ของผู้เรียน (Mahmut zer, 2020) ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพโดยรวมของการศึกษาระดับประถมศึกษา การประกันคุณภาพจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียน และเตรียมความพร้อมสำหรับความท้าทายในอนาคต โดยมุ่งเน้นที่องค์ประกอบสำคัญเหล่านี้ เป้าหมายสูงสุดคือการให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสูงที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล และส่งเสริมพัฒนาการโดยรวม

กระบวนการเชิงระบบที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยการประเมินผลการทำงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การประเมินผลการทำงานด้านการสอน

การทบทวนทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียน กิจกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประกอบด้วย การสังเกตในชั้นเรียน การสำรวจผู้เรียน และการวิเคราะห์ตัวอย่างผลงานของผู้เรียน กระบวนการประเมินถูกนำมาใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพของโครงการ รวมถึงจุดบกพร่องที่จำเป็นต้องปรับปรุง จากนั้นจึงพัฒนาและนำกลยุทธ์การพัฒนาไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น กลยุทธ์เหล่านี้อาจรวมถึงการพัฒนาวิชาชีพครู การปรับปรุงหลักสูตร และการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ลักษณะของกระบวนการนี้ทำให้มั่นใจได้ว่าคุณภาพการศึกษาจะได้รับการตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

กรอบการประกันคุณภาพโดยทั่วไป ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการที่จำเป็นต่อการสร้างหลักประกันคุณภาพการศึกษา คุณภาพของครูถือเป็นหัวใจสำคัญ เนื่องจากครูที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของผู้เรียน การจัดสรรทรัพยากรก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เนื่องจากโรงเรียนต้องการงบประมาณ และทรัพยากรที่เพียงพอเพื่อจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ผลลัพธ์ของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาการทางสังคม และอารมณ์ ถูกนำมาใช้เพื่อวัดประสิทธิภาพของระบบการศึกษา การติดตามตรวจสอบด้านต่างๆ เหล่านี้ ช่วยให้กรอบ

การประกันคุณภาพสามารถระบุจุดที่ต้องปรับปรุง และเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

นอกจากนี้ การประกันคุณภาพยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุน และครอบคลุม ซึ่งรวมถึงการสร้างเชื่อมั่นว่าโรงเรียนมีความปลอดภัย อบอุ่น และตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างรากฐานสำหรับการเรียนรู้ และการพัฒนาในอนาคต (Muhammad Hanif, 2020) โรงเรียนประถมศึกษาเป็นประสบการณ์การศึกษาครั้งแรกสำหรับเด็กๆ หล่อหลอมทัศนคติต่อการเรียนรู้ พัฒนาทักษะพื้นฐาน และปลูกฝังความรักในความรู้ตลอดชีวิต ทักษะ และความรู้ที่ได้รับในช่วงวัยนี้จะเป็นพื้นฐานสำหรับความสำเร็จทางวิชาการ และโอกาสทางอาชีพในอนาคต การศึกษาระดับประถมศึกษาที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือที่จำเป็นต่อความสำเร็จในระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และการทำงาน

นอกจากนี้ยังส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อความสำเร็จในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

กลไกการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพมีบทบาทสำคัญในการระบุดูที่ ต้องปรับปรุง และสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน (Mahmut zer, 2020) การติดตาม และประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องช่วยให้โรงเรียน และผู้กำหนดนโยบายสามารถกำหนดนโยบายที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความไม่เท่าเทียมในการจัดสรรทรัพยากร และจุดที่ต้องปรับปรุงการสอน ข้อมูลนี้สามารถนำไปใช้พัฒนามาตรการ กำหนดนโยบายที่ตรงเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหา และส่งเสริมผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันสำหรับผู้เรียนทุกคน ตัวอย่างเช่น ข้อมูลการประกันคุณภาพอาจแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนบางกลุ่มมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์อย่างต่อเนื่องในวิชาคณิตศาสตร์ ข้อมูลนี้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินการกำหนดมาตรการที่ตรงเป้าหมาย เช่น โปรแกรมติวเตอร์ หรือการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อแก้ไขปัญหา และปรับปรุงผลลัพธ์สำหรับผู้เรียน

การศึกษาที่มีคุณภาพในระดับประถมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแข่งขัน (Ranbir Singh Malik, 2018) ในโลกที่เชื่อมโยงกัน และมีการแข่งขันกันมากขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงเพื่อเตรียมความพร้อมให้พวกเขาประสบความสำเร็จ การศึกษาในระดับประถมศึกษาามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะ ความรู้ และทัศนคติที่จำเป็นต่อความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งรวมถึงทักษะทางวิชาการ

ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ การศึกษาในระดับประถมศึกษายังสามารถส่งเสริมความตระหนักรู้ในระดับโลก และความเข้าใจทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อความสำเร็จในโลกที่มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงกัน การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพสูงจะช่วยให้ประเทศต่างๆ มั่นใจได้ว่าพลเมืองของตนมีความพร้อมในการแข่งขันและประสบความสำเร็จ

จากข้อมูลข้างต้น ผู้เขียนสรุปใจความสำคัญดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการเชิงระบบที่สำคัญ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นใจว่ามาตรฐานการศึกษาจะได้รับการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยหัวใจหลักของกระบวนการนี้คือ การติดตาม การประเมิน และการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อระบุจุดแข็งที่ควรส่งเสริม และจุดอ่อนหรือจุดที่ควรพัฒนาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุด

กระบวนการและองค์ประกอบหลัก

กระบวนการประกันคุณภาพ ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ตั้งแต่ การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และประสิทธิภาพการสอนของครู ไปจนถึงการทบทวนความเพียงพอของทรัพยากร และโครงสร้างพื้นฐาน ผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกตในชั้นเรียน การสำรวจ และการวิเคราะห์ผลงานนักเรียน

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการปรับปรุงคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา หรือการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

โดยกรอบการประกันคุณภาพจะมุ่งเน้นไปที่องค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) คุณภาพของครู ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียน 2) การจัดสรรทรัพยากร ที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ 3) ผลลัพธ์ของผู้เรียน ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาทางสังคม และอารมณ์

1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ความสำคัญของการประกันคุณภาพจะมีความชัดเจนในระดับประถมศึกษา เนื่องจากเป็นช่วงแห่งการวางรากฐานที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาที่มีคุณภาพในระดับนี้ไม่เพียงแต่จะสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการสื่อสาร ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการประสบความสำเร็จทั้งในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และในโลกแห่งการทำงาน

ยิ่งไปกว่านั้น กลไกการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยช่วยชี้ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำ และช่องว่างทางการเรียนรู้

ระหว่างกลุ่มผู้เรียน ทำให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถออกมาตรการช่วยเหลือที่ตรงจุด เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน ท้ายที่สุดแล้ว การลงทุนกับการประกันคุณภาพในระดับประถมศึกษา คือ การสร้างพลเมืองที่มีความสามารถในการแข่งขัน และพร้อมสำหรับความท้าทายในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

1.3 บริบทปัจจุบัน ความท้าทาย และโอกาส

ภูมิทัศน์ทางการศึกษาในปัจจุบันได้รับอิทธิพลอย่างมากจากปัจจัยต่างๆ เช่น โลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป (Ranbir Singh Malik, 2018) โลกาภิวัตน์นำไปสู่ความเชื่อมโยง และการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนต้องพัฒนาทักษะ และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบริบท ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิต และการทำงาน ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ด้านดิจิทัล และความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี ความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความต้องการทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ปัญหาที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้นักการศึกษาต้องปรับรูปแบบการสอน และหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป เหล่านี้ ปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดทั้งความท้าทาย และโอกาสสำหรับ

โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งกำหนดให้โรงเรียนต้องมีนวัตกรรม และปรับตัวในแนวทางการศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร การขาดแคลนครู และความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Anna Toropova et al., 2020) ข้อจำกัดด้านทรัพยากร เช่น งบประมาณที่ไม่เพียงพอ และการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่จำกัด ส่งผลต่อความสามารถของโรงเรียนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสูง การขาดแคลนครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางวิชา และบางพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ อาจนำไปสู่ห้องเรียนที่แออัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนลดลง ความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงผู้เรียนพิการ ผู้เรียนภาษาอังกฤษ และผู้เรียนที่มีรายได้น้อย จำเป็นต้องให้ครูสร้างความแตกต่างในการสอน และให้การสนับสนุนเป็นรายบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้เรียนทุกคน การเอาชนะปัญหาเหล่านี้ต้องอาศัยวิธีแก้ปัญหที่สร้างสรรค์ การจัดสรรทรัพยากร และการสร้างความเท่าเทียม และการมีส่วนร่วม

โอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี วิธีการสอนที่เป็นนวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (Adarsh Kumar และคณะ, 2021) เทคโนโลยีสามารถนำมาใช้เพื่อปรับการเรียนรู้ให้เหมาะกับบุคคล ให้การเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลาย และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในประสบการณ์

การเรียนรู้แบบโต้ตอบ วิธีการสอนที่เป็นนวัตกรรม เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน และการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สามารถส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถมอบโอกาสการเรียนรู้ในโลกแห่งความเป็นจริงให้กับผู้เรียน เชื่อมโยงพวกเขาเข้ากับพี่เลี้ยง และบุคคลต้นแบบ และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่ง และความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการเปิดรับโอกาสเหล่านี้ โรงเรียนประถมศึกษาสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม ซึ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

1.4 มุมมองเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

โครงการประเมินผลระดับนานาชาติ (เช่น PISA) การประเมินระดับนานาชาติ เช่น โครงการประเมินผู้เรียนนานาชาติ (PISA) ให้ข้อมูลอันทรงคุณค่าเกี่ยวกับความสำเร็จของผู้เรียน และประสิทธิภาพของระบบการศึกษา (Mahmut zer, 2020) PISA ซึ่งจัดทำโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการพัฒนา ประเมินทักษะ และความรู้ของผู้เรียนอายุ 15 ปี ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ผลการประเมิน PISA แสดงให้เห็นภาพรวมว่าระบบการศึกษากำลังเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน การประเมินเหล่านี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง และจุดอ่อนของระบบ

การศึกษา ช่วยให้ประเทศต่างๆ สามารถเปรียบเทียบประสิทธิภาพกับมาตรฐานสากลได้

การประเมินเหล่านี้สามารถเน้นย้ำถึงความแตกต่างในผลลัพธ์ทางการศึกษาระหว่างประเทศต่างๆ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย (Mahmut zer, 2020) การเปรียบเทียบผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละประเทศช่วยให้ PISA สามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาได้ ข้อมูลนี้สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย และพัฒนาระบบการศึกษาได้ ยกตัวอย่างเช่น หากประเทศใดมีผลงานทางคณิตศาสตร์ที่ไม่มีการพัฒนา ผู้กำหนดนโยบายอาจเลือกที่จะลงทุนในการฝึกอบรมครูหรือการปฏิรูปหลักสูตรเพื่อแก้ไขปัญหานี้ ข้อมูลจาก PISA ยังสามารถนำมาใช้ติดตามความก้าวหน้า และประเมินประสิทธิผลของนโยบายการศึกษาได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญคือต้องพิจารณาถึงความแตกต่างทางภูมิหลัง และบริบททางวัฒนธรรมของประเทศในการตีความผลการประเมินระดับนานาชาติ (Mahmut zer, 2020) ผลการประเมิน PISA ไม่ควรตีความโดยแยกส่วน แต่ควรตีความในบริบทของสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเฉพาะของประเทศนั้นๆ ปัจจัยต่างๆ เช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียม และค่านิยมทางวัฒนธรรม สามารถส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้น การพิจารณาปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นสิ่ง

สำคัญเมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนของผู้เรียนในประเทศต่างๆ และเมื่อตัดสินใจเชิงนโยบายโดยอิงจากผลการประเมิน PISA ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับปัจจัยเชิงบริบทเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสรุปผลการประเมินระดับนานาชาติที่มีความหมาย

1.5 การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระบบการศึกษา

การตรวจสอบระบบการศึกษาที่ประสบความสำเร็จสามารถให้ข้อมูลอันมีค่าเกี่ยวกับแนวปฏิบัติด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ (Ranbir Singh Malik, 2018) การศึกษาแนวทางและกลยุทธ์ต่างๆ ที่ใช้โดยระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงช่วยให้ประเทศต่างๆ สามารถระบุแนวปฏิบัติที่ดีที่สามารถนำไปปรับใช้และนำไปใช้ในบริบทของตนเองได้ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบนี้สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ สิ่งสำคัญคือต้องตระหนักว่าความสำเร็จไม่ได้ถูกกำหนดโดยคะแนนสอบเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงปัจจัยต่างๆ เช่น ความเสมอภาค ความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียน และการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ด้วย

ประเทศต่างๆ ใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายสำหรับการฝึกอบรมครู การจัดสรรทรัพยากร และการพัฒนาหลักสูตร (Natalia Melnyk และคณะ, 2021) บางประเทศให้ความสำคัญกับโครงการฝึกอบรมครู ซึ่งเน้นทักษะการสอน และความรู้ในเนื้อหาวิชา บางประเทศ

ให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้มั่นใจว่าโรงเรียนทุกแห่งสามารถเข้าถึงงบประมาณ และทรัพยากรที่เพียงพอ บางประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร สร้างสรรค์หลักสูตรที่น่าสนใจ และตรงประเด็น ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน การเปรียบเทียบวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้ประเทศต่างๆ สามารถระบุกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในบริบทของตนเองได้

การปรับแนวปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จให้เข้ากับบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เฉพาะเจาะจงนั้นเป็นสิ่งสำคัญ (Ranbir Singh Malik, 2018) สิ่งที่ได้ผลดีในประเทศหนึ่งอาจใช้ไม่ได้ผลดีในอีกประเทศหนึ่งเสมอไป เนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ทรัพยากร และระบบการเมือง ดังนั้น การพิจารณาบริบทเฉพาะเจาะจงจึงเป็นสิ่งสำคัญเมื่อนำแนวปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จจากประเทศอื่นมาปรับใช้ ซึ่งอาจรวมถึงการปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดสรรทรัพยากรเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการดำเนินการ หรือการทำงานร่วมกับผู้กำหนดนโยบาย เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย กุญแจสำคัญคือความยืดหยุ่น และการปรับตัว ในขณะเดียวกันก็ยังคงมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1.6 บทบาทของมาตรฐานการสอนวิชาชีพ

มาตรฐานการสอนวิชาชีพได้รับการออกแบบมาโดยเฉพาะเพื่อยกระดับคุณภาพครู และส่งผลให้ผลลัพธ์ของผู้เรียน (Kairen Call, 2018) มาตรฐานเหล่านี้ระบุถึงความรู้ ทักษะ และใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับโครงการเตรียมความพร้อมครู กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ และระบบประเมินครู ด้วยการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครู มาตรฐานการสอนวิชาชีพจึงมุ่งหวังที่จะสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการสอนจากนักการศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานเหล่านี้กำหนดความรู้ ทักษะ และอุปนิสัยที่คาดหวังจากครูที่มีประสิทธิภาพ (Kairen Call, 2018) โดยทั่วไปแล้ว องค์ประกอบความรู้ประกอบด้วยความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา ความรู้ด้านการสอน และความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก องค์ประกอบทักษะประกอบด้วยกลยุทธ์การสอน เทคนิคการจัดการชั้นเรียน และวิธีการประเมิน องค์ประกอบอุปนิสัยประกอบด้วยคุณสมบัติต่างๆ เช่น ความเป็นมืออาชีพ ความประพฤติอย่างมีจริยธรรม และความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จของผู้เรียน องค์ประกอบทั้งสามนี้ รวมกันเป็นกรอบที่ครอบคลุมสำหรับการกำหนดการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การนำมาตรฐานวิชาชีพไปใช้อาจแตกต่างกันอย่างมาก ในบริบททางการศึกษาที่แตกต่างกัน (Kairen Call, 2018) บางประเทศได้นำมาตรฐานการสอนระดับชาติมาใช้กับครูทุกคน ในขณะที่บางประเทศได้พัฒนามาตรฐานในระดับรัฐ หรือระดับท้องถิ่น ระดับการบังคับใช้มาตรฐานเหล่านี้ก็แตกต่างกันไป โดยบางประเทศใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และการประเมินผล ในขณะที่บางประเทศใช้เพื่อการพัฒนาวิชาชีพเป็นหลัก ประสิทธิภาพของมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ รวมถึงคุณภาพของมาตรฐาน ระดับการสนับสนุนที่มอบให้ครู และขอบเขตของการบูรณาการมาตรฐานเข้ากับระบบการศึกษา

2. องค์ประกอบสำคัญของกรอบการประกันคุณภาพ

2.1 คุณภาพครูและการพัฒนาวิชาชีพ

คุณภาพของครูเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยรวม (Mahmut zer, 2020) ครูที่มีประสิทธิภาพต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา มีทักษะการสอน และมุ่งมั่นอย่างแท้จริงเพื่อความสำเร็จของผู้เรียน ครูสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่น่าดึงดูด และมีประสิทธิภาพ ซึ่งตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคน คุณภาพของครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ที่มี

มาแต่กำเนิดเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการผสมผสานความรู้ ทักษะ และลักษณะนิสัย ซึ่งสามารถพัฒนา และยกระดับได้ด้วยการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูในการเสริมสร้างทักษะ และความรู้ตลอดเส้นทางอาชีพ (Anna Toropova et al., 2020) วงการการศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีงานวิจัย เทคโนโลยี และแนวปฏิบัติที่ดีเกิดขึ้นตลอดเวลา ครูจึงต้องการโอกาสในการติดตามความก้าวหน้าเหล่านี้ และเรียนรู้ทักษะ และกลยุทธ์ใหม่ๆ ที่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพการสอนได้ การพัฒนาวิชาชีพสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ โปรแกรมการให้คำปรึกษา และหลักสูตรออนไลน์ สิ่งสำคัญคือการมอบโอกาสให้ครูได้เรียนรู้ เติบโต และร่วมมือกับเพื่อนร่วมอาชีพ

โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพควรสอดคล้องกับมาตรฐานการสอน และตอบสนองความต้องการเฉพาะของครู และผู้เรียน (Meike Schleiff et al., 2021) การพัฒนาวิชาชีพไม่ควรเป็นแนวทางแบบเหมารวม แต่ควรเป็นประสบการณ์ที่ตรงเป้าหมาย และเป็นรายบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของครูแต่ละคน สิ่งนี้จำเป็นต้องได้รับการประเมินความต้องการของครูอย่างรอบคอบ รวมถึงการพัฒนาโปรแกรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการสอน และแนวปฏิบัติที่ดี นอกจากนี้ การพัฒนาวิชาชีพควรเป็นไป

อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ไม่ใช่เป็นกิจกรรมครั้งเดียว วิธีนี้ช่วยให้ครูสามารถบูรณาการทักษะและความรู้ใหม่ ๆ เข้ากับการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุน และข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง

2.2 การจัดสรรทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน

การจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่โรงเรียน (Mahmut zer, 2020) โรงเรียนจำเป็นต้องมีงบประมาณเพียงพอสำหรับการจ่ายเงินเดือนครู สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี และทรัพยากรที่จำเป็นอื่นๆ หากไม่มีทรัพยากรที่เพียงพอ โรงเรียนอาจประสบปัญหาในการให้การศึกษาที่มีคุณภาพสูงแก่ผู้เรียน การจัดสรรทรัพยากรควรพิจารณาความต้องการของผู้เรียน และโรงเรียนเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญกับผู้ที่มีความต้องการมากที่สุดเป็นอันดับแรก

การกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียน และสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (Mahmut zer, 2020) ในหลายประเทศมีความเหลื่อมล้ำอย่างมากในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างโรงเรียน โดยบางโรงเรียนสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้มากกว่าโรงเรียนอื่นๆ ซึ่งอาจนำไปสู่ความไม่เท่าเทียมในผลลัพธ์ทางการศึกษา โดยผู้เรียน

ในโรงเรียนที่ขาดแคลนทรัพยากรจะเสียเปรียบ เพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำเหล่านี้ ผู้กำหนดนโยบายควรดำเนินนโยบายที่รับประกันการกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน โดยให้ความสำคัญกับโรงเรียนที่ให้บริการผู้เรียนที่ด้อยโอกาสเป็นอันดับแรก

การให้ความสำคัญกับโรงเรียนด้อยโอกาสในการจัดสรรทรัพยากรสามารถช่วยปรับปรุงผลลัพธ์ของผู้เรียนกลุ่มเปราะบางได้ (Mahmut zer, 2020) โรงเรียนจะเผชิญกับความท้าทายเฉพาะ เช่น ความยากจน อุปสรรคทางภาษา และขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การให้ความสำคัญกับโรงเรียนด้อยโอกาสในการจัดสรรทรัพยากรจะช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถช่วยให้โรงเรียนเอาชนะความท้าทายเหล่านี้ และให้การสนับสนุนที่จำเป็นต่อความสำเร็จของผู้เรียน ซึ่งอาจรวมถึงการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมสำหรับเงินเดือนครู สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี และทรัพยากรสำคัญอื่น ๆ

2.3 การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรที่ออกแบบ และตรงประเด็นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียน (Ranbir Singh Malik, 2018) หลักสูตรควรสอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติ และสะท้อนถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อความสำเร็จ นอกจากนี้ หลักสูตรควรน่าสนใจ และสอดคล้องกับชีวิตของผู้เรียน หลักสูตรที่ออกแบบจะเป็นแนวทางที่ชัดเจนสำหรับครู

ในการปฏิบัติตาม และช่วยให้มั่นใจได้ว่าผู้เรียนทุกคนจะสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้

หลักสูตรควรสอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติ และตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน (Ranbir Singh Malik, 2018) มาตรฐานระดับชาติกำหนดกรอบการพัฒนาหลักสูตร และสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนจะได้เรียนรู้เนื้อหาสำคัญที่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม หลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน รวมถึงผู้เรียนที่มีความพิการ และผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งรวมถึงการสร้างแตกต่างในการสอน การให้การสนับสนุนเฉพาะบุคคล และการผนวกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมเข้ากับหลักสูตร

การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการติดตาม ประเมินผล และปรับใช้อย่างต่อเนื่อง (Muhammad Hanif, 2020) การนำหลักสูตรไปใช้ไม่ใช่กิจกรรมเพียงครั้งเดียว แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องมีการติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนจำเป็นต้องประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงการสอนตามความจำเป็น ผู้กำหนดนโยบายควรประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงตามความจำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้เรียน กระบวนการติดตาม ประเมินผล และปรับใช้

อย่างต่อเนื่องนี้เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้เรียน

3. ข้อจำกัดในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 ข้อจำกัดด้านทรัพยากร และด้านงบประมาณ

โรงเรียนประถมศึกษาหลายแห่ง โดยเฉพาะโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่รายได้ต่ำ ต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณ (Moussa P. Blimpo & Malcolm Cosgrove-Davies, 2019) ข้อจำกัดเหล่านี้อาจส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพการศึกษา งบประมาณที่ไม่เพียงพอนำไปสู่การขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็น เช่น ตำราเรียนที่ทันสมัย เทคโนโลยี และสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ยิ่งไปกว่านั้น ยังส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบำรุงรักษาสสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ซึ่งนำไปสู่ห้องเรียน ห้องสมุด และพื้นที่สำคัญอื่นๆ การเอาชนะข้อจำกัดด้านทรัพยากรเหล่านี้ต้องอาศัยกลยุทธ์ที่สร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

งบประมาณที่ไม่เพียงพออาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็น (Moussa P. Blimpo & Malcolm Cosgrove-Davies, 2019) เมื่อโรงเรียนได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ อาจประสบปัญหาซึ่งอาจนำไปสู่การขาดแคลนครู และคุณภาพการสอนที่ลดลง

นอกจากนี้ งบประมาณที่ไม่เพียงพออาจทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นล่าช้าหรือเป็นอุปสรรค เช่น การสร้างห้องเรียนใหม่หรือการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกการไม่สามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็น เช่น ตำราเรียน และเทคโนโลยี อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

แนวทางแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ และการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเอาชนะความท้าทายและสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ (Mahmut zer, 2020) โรงเรียนสามารถแสวงหาแหล่งงบประมาณทางเลือก เช่น ทุนสนับสนุน การบริจาค และการร่วมมือกับธุรกิจ และองค์กรในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินมาตรการประหยัดต้นทุน เช่น การอนุรักษ์พลังงาน และโครงการแบ่งปันทรัพยากร การจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวข้องกับการจัดลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายทรัพยากรที่จำเป็น เช่น สื่อการเรียนรู้ และการค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มผลกระทบสูงสุดจากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด การนำแนวทางแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ และการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมาใช้จะช่วยให้โรงเรียนสามารถเอาชนะข้อจำกัดด้านทรัพยากร และมอบการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับผู้เรียนได้

3.2 การขาดแคลนครูและคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา

การขาดแคลนครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิชาเฉพาะ อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา (Anna Toropova et al., 2020) เมื่อมีครูที่มีคุณสมบัติไม่เพียงพอที่จะเติมเต็มตำแหน่งที่ว่าง ขนาดชั้นเรียนอาจเพิ่มขึ้น และผู้เรียนอาจไม่ได้รับการเอาใจใส่เป็นรายบุคคลที่จำเป็นต่อความสำเร็จ การขาดแคลนครูยังนำไปสู่ความพึงพอใจในงานที่ลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอนมากยิ่งขึ้น การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์ที่ครอบคลุมสำหรับการสรรหา การรักษา และการพัฒนาวิชาชีพ

การทำให้มั่นใจว่าครูทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วน และได้รับการฝึกอบรมอย่างดีนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Meike Schleiff และคณะ, 2021) ครูที่มีคุณสมบัติครบถ้วนมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา มีทักษะการสอนที่มีประสิทธิภาพ และมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จของผู้เรียน สามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพที่ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคน ครูที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างดีจะมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการสร้างความแตกต่างในการสอน ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้การสนับสนุนเฉพาะบุคคล

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูจำเป็นต้องอาศัยการนำกลยุทธ์ที่ครอบคลุมมาใช้สำหรับการสรรหา รักษาครู และการพัฒนาวิชาชีพ (Meike Schleiff และคณะ, 2021) ความพยายามในการสรรหาครู ควรมุ่งเน้นไปที่การเชิญชวนบุคลากรที่มีความสามารถเข้าสู่วิชาชีพครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่มีความต้องการสูงกลยุทธ์การรักษาครูควรมุ่งเน้นที่จะรักษาครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมไว้ในห้องเรียน โดยการให้เงินเดือน สวัสดิการ และโอกาสในการเติบโตทางวิชาชีพที่สามารถแข่งขันได้ การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าครูจะได้รับข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับงานวิจัย และแนวปฏิบัติที่ดีในการศึกษา การนำกลยุทธ์ที่ครอบคลุมเหล่านี้ไปใช้ จะช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู และมั่นใจได้ว่าผู้เรียนทุกคนจะสามารถเข้าถึงครูที่มีคุณสมบัติและมีประสิทธิภาพได้

3.3 ความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย

โรงเรียนประถมศึกษาที่มีความหลากหลาย โดยผู้เรียนมาจากภูมิหลังทางวัฒนธรรม ภาษา และสังคม-เศรษฐกิจที่หลากหลาย (Winnie WY Tso และคณะ, 2020) ความหลากหลายนี้ นำมาซึ่งโอกาส และความท้าทายสำหรับนักการศึกษา ในแง่หนึ่ง ห้องเรียนที่มีความหลากหลายสามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และกระตุ้นการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์

ในอีกแง่หนึ่ง ห้องเรียนที่มีความหลากหลายจำเป็นต้องให้ครูสร้างความแตกต่างในการสอน และให้การสนับสนุนเป็นรายบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้เรียนทุกคน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่ให้คุณค่ากับความหลากหลาย และส่งเสริมความเท่าเทียมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษามีคุณภาพ

การตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องอาศัยการสอนที่แตกต่าง การสนับสนุนเฉพาะบุคคล และการนำแนวปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมมาใช้ (Linlin Zhang และคณะ, 2021) การสอนที่แตกต่างเกี่ยวข้องกับการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน โดยคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ จุดแข็ง และจุดอ่อน การสนับสนุนเฉพาะบุคคลอาจรวมถึง การติว การให้คำปรึกษา หรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่กำลังประสบปัญหา แนวปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่อบอุ่น และให้การสนับสนุน ซึ่งผู้เรียนทุกคนรู้สึกมีคุณค่า และได้รับความเคารพ

การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลาย และส่งเสริมความเท่าเทียมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างหลักประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกคน (Linlin Zhang และคณะ, 2021) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะตระหนัก และชื่นชมจุดแข็ง

และความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของผู้เรียนแต่ละคน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างเต็มที่ และบรรลุศักยภาพสูงสุดของตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมยังส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม และส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจในหมู่ผู้เรียน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้โรงเรียนมั่นใจได้ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับความสำเร็จ

3.4 บทบาทของเทคโนโลยีในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการสอน และการเรียนรู้ เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออันทรงพลังในการยกระดับการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สามารถส่งเสริมผู้เรียน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (Adarsh Kumar และคณะ, 2021) เมื่อนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีสามารถเปลี่ยนแปลงประสบการณ์การเรียนรู้ ทำให้มีการโต้ตอบกันมากขึ้น ปรับแต่งได้ตามความต้องการ และสอดคล้องกับชีวิตของผู้เรียนมากขึ้น เช่น ซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษา เทคโนโลยีสามารถทำให้การเรียนรู้ และรองรับรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม การบูรณาการที่ประสบความสำเร็จต้องอาศัยการวางแผนอย่างรอบคอบ ทรัพยากรที่เพียงพอและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องสำหรับครู

คอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ เพื่อการศึกษาสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้อย่างมาก (Adarsh Kumar และคณะ, 2021) สามารถนำมาใช้เพื่อสร้างบทเรียน ช่วยให้ครูสามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่น่าสนใจ คอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษาช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมาย รวมถึงห้องสมุดออนไลน์ เกมเพื่อการศึกษา เครื่องมือเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้เรียนสำรวจหัวข้อต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และเรียนรู้ได้ตามจังหวะของตนเอง

การบูรณาการเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ การฝึกอบรมครูอย่างครอบคลุม และการเลือกซอฟต์แวร์ และทรัพยากรที่เหมาะสม (Adarsh Kumar et al., 2021) โรงเรียนต้องมีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จำนวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อื่นๆ ที่เพียงพอ และการสนับสนุนทางเทคนิคที่จำเป็นต่อการบำรุงรักษาทรัพยากรเหล่านี้ ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเรียนรู้วิธีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน รวมถึงวิธีการเลือก บูรณาการซอฟต์แวร์ และทรัพยากรที่เหมาะสม ซอฟต์แวร์และทรัพยากรที่เลือกควรสอดคล้องกับหลักสูตรและออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้เฉพาะของผู้เรียน โดยการจัดการกับปัจจัยสำคัญเหล่านี้ โรงเรียนสามารถมั่นใจได้ว่าเทคโนโลยีจะถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับการสอน และการเรียนรู้

3.5 แนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งผสมผสานการเรียนการสอนออนไลน์ และแบบพบหน้ากันอย่างลงตัว มอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น และปรับให้เหมาะกับผู้เรียนระดับประถมศึกษา (Adarsh Kumar และคณะ, 2021) แนวทางนี้ใช้ประโยชน์จากทั้งการเรียนการสอนในห้องเรียน และเครื่องมือการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา และน่าสนใจ การผสมรวมทรัพยากร และกิจกรรมออนไลน์เข้าด้วยกัน การเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้เรียนรู้ด้วยตนเองตามจังหวะเวลา และขยายขอบเขตการเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียน

รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมอบโอกาสอันมีค่าแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Adarsh Kumar และคณะ, 2021) ผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ดีผ่านสื่อการสอนจากวิดีโอออนไลน์ ส่วนผู้เรียนที่ชอบกิจกรรมแบบลงมือปฏิบัติจริงสามารถมีส่วนร่วมในโครงการ และการทดลองร่วมกันในห้องเรียนได้ การเรียนรู้แบบผสมผสานยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจังหวะของตนเองได้ โดยทบทวนเนื้อหาตามความจำเป็น และมุ่งเน้นในส่วนที่ต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติม แนวทางการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลนี้สามารถนำไปสู่การมีส่วนร่วมของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการเรียนรู้